

Երեցան հոն թափառական շատ մարդիկ,
Որոնք սակայն չըկեցան ծոյլ ու դատարկ:
Երառայեցին վարձքով հարուստ մարդերու
Որ հոն էին: Գովեստներով Սիգմունդի

Ամբողջ երկիրը լեցունեցաւ թաթաղուն:
Երկտասարդ Սիգֆրիդին տուաւ թագաւորն
Աւատ՝ գիւղեր ու քաղաքներ, ինչպէս ինքն
Ընդունեւ էր: Առատաճոխ եղաւ ձեռքն
Հանդէպ զէնքի՝ եղբայրներուն: Համապարհն
Որ զիրենք հոն բերաւ անոնք կ'օրհնէին:

Տօնը մինչեւ եօթներորդ օրը տեւեց:
Հոն Սիգլինդն՝ հին սովորութեան համեմատ՝
Բայեցեց կարմիր սուկի ի սէր իր որդւոյն:
Ձի նէ անոր ապահովել կը ցնակար
Սէրն ու յարգանքն իր համօրէն հիւրերուն:
Աղքատ՝ մուրկի կարելի չէր գտնել հոն:
Ձի թագաւորն ու թագուհին կու տային
Ըզգեստ ու ձի, կարծես վերջին օրն ըլլար
Իրենց կենացին: Կարծեմ ոչ մէկ արգունիք
Ակրան առատ նուէրներ երբեք չըտըւաւ:
Վերջացաւ տօնն արժանազով պատիւով:
Քաջ իշխաններ յաճախ ըսին անկէ վերջ
Թէ զեւսփթիթ պետին պիտի ուզէին
Սիրով ճորտեր ըլլալ: Սակայն ինք Սիգֆրիդ
Առոյգազեղն՝ ատոր փափագը չունէր:

Որչափ ատեն որ ապրեցան Սիգմունդ
Եւ Սիգլինդ, իրենց որդիի՝ սիրելի
Երկուքին ալ՝ չուզեց բռնաւ կապել թագ:
Սակայն կ'ուզէր ինք պետ ըլլալ՝ այն մարտիկն
Արի՝ խիզախ, երբ օ եւ է վըտանգներ
Ըսպառնային հայրենական իր երկրին:
Եւ ո՞վ պիտի յանգըզներ զինք նախատել:
Հերոսը պերճ անգամ մը երբ զէնք առաւ,
Ա՛լ չըկեցաւ հանգարտ: Իրեն հաճելի
Պատերազմներն էին միայն, եւ դալձուց
Զինք զօրութիւնն իր բազուկին՝ անուանի
Օտարական երկիրներուն մէջ բոլոր:

Թարգմ. Հ. Ա. ՂԱԽԻՆԵԱՆ

(Շարայարելի)

ԵՐԲ ՊԱՏՈՒՀԱՆՈ ԿԸ ԲԱՆԱԾ...

8 ԵՐԵՐ

Լուսամուտէ քաղցրաժպտո ներս կու գան
Թարմ արեւին համրոյրներ:
Ու նոր զարթնող թռչնիկներու զայլայներ,
Երբը զըւարթ բընութեան:

Հողին զըրկէն բուխորիկներն ոսկեման
Խունկ եւ աղօթք կը շնչեն:
Փոքրիկ ծաղկուք հին, կոշնակի զօղանջէն,
Սիւ աշուկին կը բանան:

Քովը ժամին ցօղով լեցուն բարտիներ,
Կ'այրին մոմեր արեւէն:
Սոսափիւնով կ'երգեն թուփեր մեղմօրէն,
Քըշոցակիր հրեշտակներ:

Աղօթարան համատարած կանթեղէն
Հըրդենուած է լուսալիր:
Քողաքոդուած կոյս ամպիկներ ոսկածիր,
Վերնատան մէջ կ'աղօթեն:

Արեգակի ախքներուն մէջ ծըփուն
Մանրիկ հաւքեր կը լողան:
Եզին թողած շողքն արտին մէջ զեղձկան
Կը պըլպըլայ գոյնըզգոյն:

Հերմակ գառներն են մարգին մէջ տաբածուած
Ինչպէս կոյսին բիւր գոհար:
Սըրընգի ձայնն հովտէ հովիտ շընչասպառ
Սըրտիս կու գայ թեւաբաց:

Արած ջըրով կաթնաղբիւրէն կը լեցնէ
Հարսն իր սափոր կաւեղէն:
Դեղձան ծառերն ոսկեհիւսակ կողով մ'են
Մէջը վարդի թերթերէ:

Սարէն կու գայ մանկիկ քամին հեւալով,
Ջերմ կարօտով է մաշեր:
Ու սանտրելով ծաղիկներու գանգուրներ՝
Կ'անցնի սարսուռ մը թողլով:

Տերեւն տակ ոսկեհատիկ ողկուզէն,
Շաղիկն անոյշ կը կաթէ:
Տանձն ու խընձոր լուսափրփուր յակիթէ՛
Լեցուած կաթով կախուեր են:

Պատուհանիս տակը բոպիկ մանուկներ
Ոսկի հողով կը խաղան:

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

Մինչ հողածածք քիւն թնկերն կը բանան,
Մանրիկ սիրուն ճընճողկներ:

Ձեռքն օրիորդն իր աչքերուն՝ կը բանայ
Կանանչ փեղկեր տընակին.
Մատներն վարդէ դուրս կարկառած՝ կաթոգին
Արփուոյն համոյր մը կու տայ:

Հեռուն կարծես սկի նետուն կ'որորին
Հասկերն արտին դեղնորակ:
Ու քոֆն հերկուած դաշտէն կ'ելլէ շողին տաք՝
Փըրտինքը խոնջ մըշակին:

Սայլակ մը հին ձորէն կ'երթայ ճըռինով.
Առջէն եզերն յամրորքայլ.
Անոր վըրան բացզըլուխ ծերն հոգեզմայլ
Ջերմ աղօթքի խոկումով:

Դեղին շողերն՝ ճամբահեռուն մէջ կ'իյնան
Ինչպէս տերէն աշնային:
Գիւղն ու արեւ ջերմ համբոյրով կը գրկուին,
Իրլեւ երկու սիրական:

Հառազայթներ հարսնամատի պէս սիրուն՝
Մաղիկներու կը փարին,
Տերեւներէն վար կը հոսին մեղրածին,
Բոյրն ու պերճանք վարդերուն:

Կարծես հիւղերն կ'այրին բոցով մոգական,
Քարերն սատափ ոսկեծիր.
Ու ճամբուն վրայ հորթեր կայտառ և կարմիր՝
Տըզու նըման կը խայտան:

Մուխը կ'ելլէ խօլ հարսի պէս պարաւոր,
Երկայն վարսով արջնաթոյր,
Թոնիրին մէջ հացն է կ'իւրի քաղցրաւոր,
Հազուած փրտով մայրածնոր:

Դեռ կը հընչէ կոշակին ձայնն հեռի
Հին տաճարէն կիսաւեր.
Ու քաղցրաձայն երգէն հարբած թիթեռներ
Պար են բոնեի հոլաթեւ:

Ո՛հ թող ծըխեն բուխուրիկներն սոսկման,
Թող զայ գեփիւն զով այգուն,
Թող սքողաղ թափ տայ թեւերը փայլուն
Կանչէ՝ արեւն աշնման:

Ու սրտիս մէջ պարտէջն այգուն թող բացուի.
Հարբիմ ծաղկին շինջ շաղով:
Ես ծնրադիր լամ, աղօթեմ ժամին քով՝
Որ այգն երբեք չըմբռնի:

Հ. Վ. ՅՈՂԱՆԻՍԻԱՆ

ZABELLE C. BOYAJIAN. — Gilgamesh, a dream of the eternal Quest; illustrated by the author with an introduction by Sir Ernest A. Wallis Budge, Kt. Keeper of the Egyptian & Assyrian antiquities at the British Museum. — Printed & published by George W. Jones at The Sign of The Dolphin i Gough Square, Fleet St, London MCMXXIV. էջ 110. գին՝ երկու կինէ (== 2 անգգ. սկիւր և 2 շիւ.)

Վերջերս մեր կտրիճ բանաստեղծուհին Օրիորդ Ջապէլ Պոյաճեանն ի Լոնտրա խիստ կարեւոր երկ մը հրատարակեց, ինչ որ պատճառ եղաւ Բրիտանական մայրաքաղաքին մէջ թէ՛ իր և թէ՛ ազգիս համբաւին աճման: Հոն արդէն 1916էն ի վեր ան ծանօթացուցած էր Անգղիոյ գիտական աշխարհին՝ մեր մատենագրութեան մէկ քանի գանձերը՝ հայ բանաստեղծութեանց հատընտիր ծաղկաքաղով մը, զոր մասամբ թարգմանած էր Նոյն ինքն Օր. Պոյաճեան:

Ներկայ երկասիրութիւնը որ լոյս տեսած է մեծադիր փառաւոր հատորով մը՝ կը պարունակէ զանազան ոսկեզարդ գուռազեղ նկարներ, որոնք հանուած են ամենահայտնաւորութեամբ՝ ուղղակի Օր. Պոյաճեանի գծած 15 ջրանկարներուն վրայէն: Գիրքը, որ նուիրուած է երեւելի զրազէտ քննադատ Sir Israel Gollanezի և անոր Տիկնոջ, ունի ներածութիւն մը, զոր գրած է Լոնտոնի Բրիտանական թանգարանին Եգիպտական և Ասորական Հր. նութեանց Տեսուչը Sir Ernest A. Wallis Budge, Kc.: Նկարիչ-բանաստեղծուհին այդ Բամբին մէջն է որ ուսումնասիրելով Նիւթը օւղղակի սոյն հոյակապ քննադիւններուն վրայ՝ գիտցած է յետոյ նուրբ ճաշակով և արուեստով աւելցնել յիշատի նաեւ արեւելեան ճոխ գոյներ, ներկայացնելու համար՝ երկակայտակա: